

МАГНІТООПІР ПЛІВКОВИХ СИСТЕМ НА ОСНОВІ Ni ТА Cr АБО V

Затулій О. А., Усименко В.О., студ., Конотопський інститут
СумДУ, гр. ЕП-81

Тришарові плівки Ni/Cr/Ni та Ni/V/Ni можуть мати феромагнітну або антиферомагнітну конфігурацію. В залежності від типу магнітного упорядкування суміжних шарів у плівці по різному відбувається розсіювання електронів зі "спіном-вгору" і "спіном-вниз". А це, в свою чергу, відбувається на електричному опорі зразка.

В даній роботі вимірювався магнітоопір плівкових систем Ni(10нм)/Cr/Ni(60нм)/П та Ni(10нм)/V/Ni(60нм)/П в полі нормальному до шарів плівки і до напряму струму в них. Товщини немагнітних шарів відповідно $d_{Cr}=2\text{--}5\text{ нм}$ та $d_V \approx 5\text{ нм}$.

Зразки готувалися методом термічного випаровування металів у робочій камері ВУП-5М ($p \sim 10^{-3}$ Па) з швидкістю напилення 1,0-1,5 нм/с. Плівки мали дрібнодисперсну структуру з середнім розміром кристалітів порядку 10 – 15 нм. Фазовий склад зразків: ГЦК-Ni+ОЦК-Cr або ОЦК-V+ГЦК-Ni. Максимальне значення індукції магнітного поля становило 100 мТл.

У випадку невідпалених плівок Ni(10нм)/Cr/Ni(60нм)/П з $2 < d_{Cr} < 5\text{ нм}$ спостерігався анізотропний магнітоопір. Магніторезистивні петлі гістерезісу виявилися подібними до відповідних залежностей одношарових плівок Ni. Для невідпалених зразків Ni(10нм)/Cr/Ni(60нм)/П з товщиною шару $d_{Cr}=5\text{ нм}$ спостерігалось зменшення електроопору незалежно від напрямку зовнішнього магнітного поля, тобто проявилась ізотропність магнітоопору.

У випадку невідпалених плівок Ni(10нм)/V/Ni(60нм)/П з $d_V \approx 5\text{ нм}$ спостерігались два варіанти залежностей опору від величини і напрямку магнітного поля. Для одних зразків, як і в попередньому випадку, магніторезистивні петлі гістерезісу виявилися подібними до відповідних залежностей одношарових плівок Ni. Для інших зразків, отриманих за таких же технологічних умов, електричний опір ввесь час зростав незалежно від напрямку зовнішнього магнітного поля.

Керівник: Гричановська Т.М., ст.. викладач, к.ф.-м.н.